

KU/22/21/DKZP

Informacja o wyniku kontroli uprzedniej

1. **Określenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które było przedmiotem kontroli:**

Zamawiający:	Gmina Miasto Szczecin Pl. Armii Krajowej 1 70-456 Szczecin oraz Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. ul. Zbożowa 1 70-653 Szczecin Z upoważnienia których postępowanie prowadzi: Szczecińskie Inwestycje Miejskie Sp. z o.o. ul. Mieszka I 33 71-011 Szczecin
Rodzaj zamówienia:	roboty budowlane
Przedmiot zamówienia:	Przebudowa ulic: Energetyków, Władysława IV, Spichrzowej, Zbożowej, Celnej, Świętego Floriana, części ulicy Bytomskiej oraz Bulwaru Śląskiego i Gdańskiego w Szczecinie
Tryb postępowania:	przetarg nieograniczony
Data wszczęcia postępowania:	11.09.2020 r.

Numer ogłoszenia o zamówieniu:	2020/S 177-424412
Wartość zamówienia:	237.942.494,60 zł (55.733.374.23 euro) wartość kontrolowanego zamówienia: 152.514.794,89 zł (tj. 35.723.606,89 euro), <u>Zaktualizowana</u> po otwarciu ofert do kwoty 112.277.590,05 zł (tj. 26.298.828,86 euro); w tym wartość przewidywanych zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp: 32.000.000,00 zł (tj. 7.495.373,95 euro)
Środki UE:	POIŚ 2014-2020, Oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego; działania 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych dróg wodnych i połączeń multimodalnych
Rodzaj procedury:	zamówienie klasyczne

2. Informacja o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku:

Po przeprowadzeniu kontroli uprzedniej przedmiotowego postępowania na podstawie art. 161 ust. 1 w zw. z art. 169 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy Pzp, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, stwierdza naruszenie art. 90 ust. 1 i 1a ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wezwania wykonawców XX oraz YY do udzielenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny.

UZASADNIENIE

Z analizy dokumentacji przedłożonej przez zamawiającego do kontroli uprzedniej wynika, iż w przedmiotowym postępowaniu do upływu terminu składania ofert, tj. do dnia 13.11.2020 r., zostały złożone nw. oferty:

1. YY – z ceną 101.367.801,06 zł;
2. ZZ – z ceną 77.860.314,30 zł;
3. XX – z ceną 93.501.606,75 zł;

4. ŻŻ – 82.902.000,00 zł.

Szacunkowa wartość zamówienia została ustalona w dniu 04.09.2020 r. (tj. przed wszczęciem przedmiotowego postępowania) na kwotę – 152.514.794,89 zł netto, w tym wartość zamówień o których mowa w art. 67 ust. 6 ustawy Pzp wynosi 32.000.000,00 zł. Tym samym, wartość zamówienia podstawowego wynosi 120.514.794,89 zł netto, powiększona o obowiązujący podatek VAT, wynosi – 148.233.197,72 zł brutto.

Z zestawienia wszystkich ofert złożonych w postępowaniu wynika, że średnia arytmetyczna cen brutto wszystkich złożonych ofert wynosi 88.907.930,53 zł.

Próg ceny oferty niższej o 30%:

- od wartości zamówienia podstawowego powiększonej o należny podatek od towarów i usług ustalonej przed wszczęciem postępowania (tj. 148.233.197,72 zł) wynosi 103.763.238,40 zł,
- od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert (tj. 88.907.930,53 zł) wynosi 62.235.551,37 zł.

Jak wynika z dokumentacji przedmiotowego postępowania, zamawiający jedynie wykonawców ZZ oraz ŻŻ wezwał do złożenia wyjaśnień w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Jednocześnie w pismach skierowanych do ww. wykonawców zamawiający wskazał, iż „(...) zamawiający po wszczęciu postępowania zaktualizował wartość zamówienia pomniejszając ją o 29.232.201,35 zł netto. Aktualizacja wartości zamówienia była konieczna z uwagi na błędy w kosztorysach branży drogowej”.

W toku prowadzonej kontroli, zamawiający został poproszony o wyjaśnienie, „(...) czy kwota 148.233.197,72 zł brutto jest wartością już po dokonaniu ww. modyfikacji oraz o wskazanie pisma w którym zamawiający dokonał ww. zmiany”.

W odpowiedzi na powyższe, zamawiający wyjaśnił, iż „Kwota 148.233.197,72 zł brutto jest kwotą przed aktualizacją. Zamawiający po otwarciu w dniu 13.11.2020 r. ofert, zwrócił się do QQ z prośbą o ustosunkowanie się do znacznie niższych cen ofertowych w odniesieniu do kosztorysów inwestorskich na podstawie, których zamawiający dokonał szacowania wartości zamówienia. W odpowiedzi w dniu 11.12.2020 r. zamawiający otrzymał sporządzony przez p. mgr. inż. qqQQ, Komentarz do cen ofertowych zaproponowanych przez Oferentów (dokument w załączeniu), w którym to potwierdzono fakt przeszacowania branży drogowej w kosztorysach. Zamawiający uwzględniając korekty cen dokonane przez kosztorysanta, zaktualizował wartości zamówienia pomniejszając ją o kwotę 29.232.201,35 zł netto. Zaktualizowanie wartości zamówienia pomogło

realnie ocenić, czy zaoferowane ceny faktycznie stanowią rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i mogą budzić wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonym przez zamawiającego.

Zaktualizowana po otwarciu ofert wartość robót budowlanych wynosi 91.282.593,54 zł netto, powiększona o należny podatek od towarów i usług wynosi 112.277.590,05 zł brutto. – dokument w załączeniu”.

Zgodnie jednak z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej. Zgodnie natomiast z art. 35 ust. 2 ustawy Pzp, jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, zamawiający przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia.

Z dokumentacji przedmiotowego postępowania wynika, że próg ceny oferty niższej o 30% od wartości szacunkowej zamówienia brutto tj. 148.233.197,72 zł wynosi 103.763.238,40 zł. W związku z powyższym, oferty wykonawców: XX oraz YY, zawierają również ceny o wartości niższej o 30% od ustalonej wartości szacunkowej zamówienia brutto. Z uwagi na powyższe, zamawiający był zobligowany zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny w powyższym zakresie, również do ww. wykonawców.

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że stosownie do treści art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, zamawiający odrzuca ofertę jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia, jednakże ewentualna decyzja w tej kwestii, musi zostać poprzedzona wezwaniem wykonawcy do złożenia wyjaśnień w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, w szczególności w zakresie:

- 1) oszczędności metody wykonania zamówienia, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy, kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2177);

- 2) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 4) wynikającym z przepisów prawa ochrony środowiska;
- 5) powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 90 ust. 1a ustawy Pzp, w przypadku gdy cena całkowita ofert jest niższa o co najmniej 30% od:

- 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;
- 2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

Celem procedury wyjaśniania, o której mowa w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, jest definitywne rozstrzygnięcie czy dana oferta podlega odrzuceniu na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. O tym, czy cena lub koszt oferty są rzeczywiście rażąco niskie, rozstrzyga zamawiający w odniesieniu do konkretnego przypadku, w oparciu o posiadane materiały, w szczególności wyjaśnienia wykonawcy i załączone przez niego dokumenty, oceniane w kontekście właściwości przedmiotu zamówienia będącego przedmiotem postępowania. W konsekwencji, należy odrzucić automatyczne przyjmowanie, że cena poniżej pewnego poziomu jest ceną rażąco niską.

Biorąc pod uwagę treść art. 90 ust. 1 ustawy Pzp i brak wystosowania do wykonawców: XX oraz YY wezwania w trybie powyższego przepisu, należy uznać, że zamawiający naruszył treść art. 90 ust. 1 w zw. z art. 90 ust. 1a ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania ww. wykonawców do złożenia wyjaśnień dotyczących zaoferowanej ceny oferty.

Z uwagi na fakt, iż oferta wykonawcy ZZ została wybrana jako najkorzystniejsza, a zamawiający wobec ww. wykonawcy dotrzymał obowiązku badania i oceny oferty, a tym samym zwrócił się o udzielenie wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, wykazane naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadza kontrolę w zakresie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z ustawą Prawo zamówień publicznych. Kontrola prowadzona jest niezależnie od kontroli innych instytucji i organów, prowadzonych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.